www.cogepderg.com

Çocuk ve Gençlik
Ruh Sağlığı Dergisi
Turkish Journal of Child and Adolescent Mental Health

EDİTÖRDEN / EDITORIAL

Değerli Meslektaşlarım ve Alanımızın Değerli Profesyonelleri,

Dergimizin 2026 yılının son sayısı ile tekrar karşınızda olmaktan mutluluk duyuyoruz. İki derleme, beş özgün çalışma ve iki olgu sunumunun yer aldığı bu sayımızda, çocuk ve gençlerin ruh sağlığını bireysel özellikleri, aile ilişkileri ve içinde yaşadıkları koşullarla birlikte ele alan çalışmaları sizlerle paylaşıyoruz.

Sayımızın ilk derlemesinde bilişsel kopma sendromunun belirtileri, dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğundan ayrımı ve tedavi yaklaşımları değerlendirilmektedir. Dikkat sorunlarının farklı görünümlerini ele alan bu derlemenin klinik değerlendirmeye katkıda bulunacağını umuyoruz. Dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu tanılı çocuklarda farmakolojik tedavi sonrasında eşik altı depresif belirtilerdeki değişimi inceleyen özgün çalışma da bu çocukların izleminde eşlik eden duygusal belirtilerin değerlendirilmesinin önemini hatırlatmaktadır.

Diğer derlememizde, psikotik bozukluğu olmayan genç yetişkinlerde yüksek etki gücüne sahip esrarın akut psikiyatrik ve bilişsel etkileri randomize kontrollü çalışmalar üzerinden ele alınmıştır. Bulguların mevcut kanıtların sınırlılıkları ile birlikte sunulmasının, gençlerle çalışan meslektaşlarımızın madde kullanımıyla ilişkili riskleri değerlendirmeleri açısından faydalı olacağını düşünüyoruz.

Ergenlerde beden algısı ve yeme davranışları, bireysel özelliklerin yanı sıra güçlüklerle baş etme biçimleriyle de ilişkilidir. Bu sayımızdaki bir özgün çalışmada beden memnuniyetsizliği, uyumsuz yeme davranışları ve baş etme stratejileri arasındaki ilişkiler değerlendirilmiştir. Çalışmanın, ergenlerin bedenleriyle kurdukları ilişkiyi anlamaya ve koruyucu ruh sağlığı çalışmalarına yönelik yeni araştırma soruları geliştirmeye katkıda bulunacağını umuyoruz.

Çocukların ve ailelerin yaşadıkları sosyal koşullar, bu sayımızdaki iki özgün çalışmanın ortak temasını oluşturmaktadır. İran'da çalışan çocuklarda psikososyal etkenler ile sosyal sağlık arasındaki ilişkilerin incelendiği çalışma, çocuk emeğinin ruhsal ve sosyal boyutlarına dikkat çekmektedir. Ülkemizde deprem sonrasında konteyner yerleşimlerinde yaşayan ailelerle yürütülen Parents Plus Erken Çocukluk Programı çalışması ise ebeveynlere yönelik destekleyici müdahaleler konusunda ön bulgular sunmaktadır. Bu çalışmaların, sosyal güçlükler ve afetler karşısında çocukları aileleriyle birlikte desteklemeye yönelik uygulamalar için yol gösterici araştırmaları teşvik edeceğini düşünüyoruz.

Yapay zekanın sağlık hizmetleri ve uzmanlık eğitimindeki yeri giderek daha fazla tartışılmaktadır. Bu sayımızda farklı uzmanlık alanlarındaki asistan hekimlerin tıbbi yapay zekaya hazır bulunuşluklarına ilişkin öz bildirimleri, tutumları, kaygıları ve meslekler arası kimlikleriyle birlikte değerlendirilmiştir. Çalışmanın, hekimlerin bu teknolojilere yönelik eğitim gereksinimleri üzerine düşünmek için yararlı bir başlangıç oluşturacağını umuyoruz.

Sayımızda ayrıca, olanzapin kullanımı sırasında hiperprolaktinemi ve sekonder amenore gelişen bir ergen ile travmatik beyin hasarı sonrasında psikoz gelişen bir ergen sunulmuştur. Bu olguların, tedavi sürecinde ortaya çıkan bedensel belirtilerin değerlendirilmesi ve nörolojik yaralanmalar sonrasında ruhsal belirtilerin izlenmesi açısından klinisyenler için faydalı olacağını düşünüyoruz.

Yılın son sayısını tamamlarken dergimize katkıda bulunan tüm yazarlara, hakemlere, yardımcı editörlere, editörler kurulu üyelerine ve vekil editör Prof. Dr. Sevay ALŞEN GÜNEY'e teşekkür ediyor, keyifli okumalar diliyorum.

En içten sevgi ve saygılarımla,
Prof. Dr. Ali Evren TUFAN